

مقایسه تأثیر سیتالوپرام و نورتریتیلین در اختلال افسردگی اساسی سالمندان

*نغمه مخبر^۱، MD، علی طلایی^۲، MD، عاطفه سلطانی فر^۳ MD

^{۱،۲،۳}استادیار روان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ دریافت: ۸۶/۱/۲۶ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۶/۵

خلاصه

مقدمه: اختلال افسردگی اساسی اختلالی شایع و ناتوان کننده است که منجر به افزایش ناتوانی و مرگ و میر می شود. نورتریتیلین که یک داروی سه حلقه ای می باشد سال ها برای افسردگی سالمندان مورد استفاده قرار گرفته است. موارد استفاده از داروهای مهارکننده اختصاصی باز جذب سروتونین در درمان افسردگی سالمندان به دلیل عوارض کمتر آن ها روز به روز افزایش می یابد. اما همچنان مقوله قابل بحثی باقی مانده است. این مطالعه به دلیل حساسیت انتخاب داروی مناسب برای سالمندان با هدف مقایسه نورتریتیلین و سیتالوپرام در درمان افسردگی بوده است.

روش کار: این پژوهش کارآزمایی بالینی یک کور در سالهای ۸۵-۸۴ به مدت یک سال در مراجعین به بیمارستان روانی ابن سینا مشهد صورت گرفت. ۷ نفر بیمار با سن بالای ۶۰ سال که بر اساس معیارهای تشخیصی DSM-IV-TR مبتلا به اختلال افسردگی اساسی شناخته شدند، وارد پژوهش شدند. بیماران به طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند: یک گروه (۳۷ نفر) تحت درمان با سیتالوپرام ۱۰ تا ۲۰ میلی گرم در روز قرار گرفتند و یک گروه تحت درمان نورتریتیلین با ۲۵ تا ۱۵۰ میلی گرم (متوسط ۱۰۰ میلی گرم در روز) قرار گرفتند. اثر بخشی درمان در این مطالعه بر اساس تغییر نمره آزمون هامیلتون افسردگی پس از ۸ هفته تعریف شد. ۱۳ نفر به دلایل مختلف پژوهش را ترک گفتند (۵ نفر از گروه سیتالوپرام و ۸ نفر از گروه نورتریتیلین). مشخصات فردی، نتایج به درمان در دو گروه و نمره آزمون در پرسشنامه جمع آوری گردیده اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی و آزمون مجذور کا پردازش شد.

نتایج: شاخص های جمعیت شناسی اولیه و نمره هامیلتون افسردگی در ابتدای مطالعه در دو گروه از نظر آماری تفاوت معناداری نداشت. تغییر نمره آزمون هامیلتون افسردگی پیش از درمان و پایان هفته ۸ در دو گروه تفاوت آماری معناداری نداشت. بی خوابی در ۵ بیمار تحت درمان با سیتالوپرام مشهود بود (۱۳/۴٪). در گروه تحت درمان با سیتالوپرام ۳ نفر (۸/۱٪) و در گروه تحت درمان با نورتریتیلین تنها یک بیمار (۲/۸٪) از تهوع شدید در ابتدای درمان شاکی بودند. سردرد در گروه سیتالوپرام ۸/۱ درصد و در گروه تحت درمان با نورتریتیلین ۲/۸ درصد گزارش شد. در گروه تحت درمان با نورتریتیلین بیشترین شکایت از خشکی دهان (۲۸/۵٪) و خواب آلودگی (۲۲/۸٪) بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که هر دوی این داروها در کاهش علائم افسردگی سالمندان مؤثر هستند و نمره آزمون هامیلتون افسردگی در هر دو گروه بیش از ۵۰ درصد کاهش نشان داد ولی تفاوتی بین دو دارو از نظر اثر بخشی مشاهده نشد. به نظر می رسد تعمیم نتایج به کل بیماران مبتلا به افسردگی اساسی نیاز به مطالعات بیشتر دارد.

کلمات کلیدی: افسردگی اساسی، سالمندان، سیتالوپرام، نورتریتیلین